

Postzegelnieuws

Typisch Nederlands – voetbal

PostNL

Marketing

15 augustus 2022

SAMENVATTING

Uitgifte: **Typisch Nederlands - voetbal**

Uitgiftedatum: 15 augustus 2022

Verschijningsvorm: vel met 6 postzegels in 6 gelijke ontwerpen

Artikelnummer: 420762

Ontwerp: Claire Bedon en Edwin van Praet (Total Design), Amsterdam

UITGIFTE

PostNL brengt op 15 augustus 2022 het postzegelvel **Typisch Nederlands - voetbal** uit. De uitgifte is de 5e en laatste van dit jaar in de serie Typisch Nederlands. De meerjarige serie is in 2022 gewijd aan 5 sporten waarin Nederlanders uitblinken. Op de 6 gelijke postzegels staat de waarde aanduiding 1 voor post tot en met 20 gram met een bestemming binnen Nederland. Het ontwerp van **Typisch Nederlands - voetbal** is van de hand van grafisch ontwerper Claire Bedon en creative director Edwin van Praet, van Total Design uit Amsterdam. In de serie verschenen eerder dit jaar postzegels over schaatsen (3 januari), hockey (21 maart), wielrennen (4 april) en zeilen (9 mei).

ONDERWERP

De Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB) is in ons land de grootste sportbond met ruim 1,2 miljoen leden. Terwijl bij de mannen het aantal voetballers stabiel blijft, vertoont het vrouwenvoetbal al jaren een stijgende lijn, met inmiddels meer dan 160.000 leden. Het voetbal in Nederland heeft een lange geschiedenis, met in 1879 de oprichting van de eerste voetbalvereniging: de Haarlemsche Football Club (HFC). Een van de oprichters, Pim Mulier, richtte 10 jaar later de Nederlandsche Voetbal en Athletiek Bond (NVAB) op. In 1895 ging de atletiek haar eigen weg en in 1929 kreeg de voetbalbond het predicaat Koninklijk: de naam KNVB was geboren. In 1971 ging de Nederlandse Damesvoetbalbond (NDVB) op in de KNVB.

De allereerste interland van het Nederlands mannenelftal dateert van 30 april 1905, in en tegen België. Het vrouwenvoetbal in Nederland op clubniveau begon in 1955 en een jaar later speelde het Nederlandse vrouwenelftal de eerste interland. Op voetbalgebied behoort Nederland tot de top in de wereld. De wereldvoetbalbond FIFA heeft (situatie juni 2022) het nationale vrouwenteam 4e gezet op de FIFA-ranglijst, de mannenploeg staat op de 8e plaats. De vrouwen werden in 2017 Europees kampioen en in 2019 vicewereldkampioen. De mannen werden in 1988 Europees kampioen en in 1974, 1978 en 2010 vicewereldkampioen. De basis voor de Hollandse school met de opstelling 4-3-3 werd eind jaren zestig gelegd door Ernst Happel bij Feyenoord en Rinus Michels bij Ajax en het Nederlands elftal. De beroemdste bondscoach bij het vrouwenvoetbal is Sarina Wiegman die van 2017 tot 2021 de OranjeLeeuwinnen onder haar hoede had. De namen van sterspelers als Marco van Basten, Johan Cruyff, Lieke Martens en Vivian Miedema zijn wereldwijd bekend.

ONTWERP

Op de postzegels van het postzegelvel **Typisch Nederlands - voetbal** staat een illustratie van een voetballer die met de ogen op de bal haar rechterbeen naar achteren beweegt als voorbereiding op een schot. In de achtergrond is een ronde vorm te zien, doorsneden door een horizontale lijn, als symbool voor de middencirkel van een voetbalveld.

Onderaan elke postzegel staat een witte strook met daarin de sorteerhaak, het jaartal 2022, de landsaanduiding Nederland en de waarde aanduiding 1. In deze strook loopt zowel de bal als de hak van de linkervoetbalschoen een stukje door. In de witte strook bovenaan gebeurt hetzelfde met de paardenstaart van de voetballer. Bovenaan iedere postzegel staat het beeldmerk van de serie **Typisch Nederlands**, met links en rechts een gevouwen Nederlandse wimpel. Op de velrand links wordt de illustratie herhaald, maar dan uitvergroot. Op de 2 tabs rechts loopt de dominante kleur geel door. Op de bovenste velrand is opnieuw het logo van **Typisch Nederlands** afgebeeld, op de onderste velrand staat een korte toelichtende tekst.

TYPOGRAFIE

Voor de tekst op de postzegels en op het postzegelvel zijn de letters Nexa Thin en Nexa Rust (Svet Simov, Fontfabric, 2012) gebruikt.

ONTWERPER

De postzegels voor 2022 uit de meerjarige serie **Typisch Nederlands** zijn opnieuw ontworpen door Total Design uit Amsterdam. Aan de ontwerpfase ging weer een uitgebreid onderzoek vooraf, dit keer naar typisch Nederlandse sporten.

Oud-Hollands versus populair

“We hebben naar 2 soorten sporten gekeken”, zegt Edwin van Praet, creative director bij Total Design. “Enerzijds oud-Hollandse sporten, vaak verbonden aan een bepaalde regio. Denk aan klootschieten, beugelen, kaatsen of fierljeppen. Anderzijds sporten met een grote aantrekkingskracht op het Nederlandse publiek. Sporten die verbonden zijn met onze cultuur, met water en met veel beoefenaars: voetbal, hockey, paardrijden, zwemmen, korfbal, zeilen, golf, enzovoort. Vaak zijn het sporten waar wij Nederlanders goed in zijn, waar we internationaal aan de top staan. Op basis van die eerste selectie hebben we moodboards gemaakt, een verzameling foto’s en afbeeldingen om de sfeer te bepalen. Vervolgens zijn we gaan schetsen.”

Voetballiefhebbers

Claire Bedon is grafisch ontwerper bij Total Design en heeft samen met Van Praet de postzegels van 2022 voor de serie **Typisch Nederlands** ontworpen. Voor Bedon, een geboren en getogen Française, was de kennismaking met de Nederlandse sporten een openbaring. “Van de meeste oud-Hollandse sporten had ik nog nooit gehoord. Wel van voetbal natuurlijk. Toen ik nog heel jong was, werd Frankrijk wereldkampioen, in 1998. De namen van dat sterrenelftal kent vrijwel iedereen in Frankrijk nog.” Ook Bedons collega Van Praet is voetballiefhebber. “Toen mijn zoon ging voetballen, heb ik vijf of zes jaar de D1 en E1 gecoacht. Zelf speelde ik ook, maar dan oudemannenvoetbal op een half veld. De derde helft was altijd belangrijker. Ik ben een trouw volger van de voetbalsport, zeker van het Nederlands vrouwenvoetbal. Daar kijk ik graag naar, omdat het technisch op hoog niveau staat. Het vrouwenvoetbal gaat zich nog veel verder ontwikkelen, als liefhebber vind ik het mooi om dat mee te maken.”

Stijlen

In de aanloop naar het definitieve ontwerp maakte Bedon schetsen in allerlei ontwerpstijlen: fotografisch, grafisch, illustratief en combinaties ervan. “We hebben bijvoorbeeld sporters geportretteerd, herkenbaar en onherkenbaar. Met de focus op de dynamiek wanneer sporters hun lichaam draaien om de inspanning te leveren. Verder keken we naar wat er gebeurt als je de hoofdrol geeft aan de objecten die een sport kenmerken: de bal, de stick, de boot of bijvoorbeeld de fiets. Ook zijn schetsen gemaakt waarin de lijnen op sportvelden als symbool dienen om snel de sport te kunnen

herkennen. Tijdens onze presentatie reageerde PostNL enthousiast op het lijnenspel, in combinatie met een illustratieve aanpak van de sporters. Samen hebben we vervolgens de keuze gemaakt van 5 populaire sporten waarin Nederlanders excelleren, ook internationaal: schaatsen, hockey, wielrennen, zeilen en voetbal.”

Diversiteit

De sfeer van de postzegels **Typisch Nederlands - voetbal** wordt bepaald door de kleur geel in de achtergrond, met als contrastkleuren blauw (haar, paardenstaart en voetbalschoenen), rood (gezicht, armen en benen), oranje (voetbal, voetbalshirt en -broek), wit en grijs (voetbalkousen) en zwart (haarband en de vijfhoeken op de bal). Van Praet: “Deze laatste uitgifte in de serie komt uit in augustus. Daarom hebben we een warme, zomerse kleurencombinatie gekozen waarin geel, oranje en rood overheersen. We hechten ook veel belang aan diversiteit, daar hebben we de kleuren ook voor ingezet. Zo gebruiken we rood, wit, blauw en oranje voor de huidskleur, geen roze of bruin. Er zijn in de serie 2 vrouwelijke sporters, onder wie de voetballer, 2 mannelijke en 1 neutraal.”

Natuurlijke schaduwen

In de uitwerking van de voetballer is veel aandacht besteed aan de typische beweging die deze sport kenmerkt. “Bij deze illustratie is opvallend hoe de voetballer de ‘power’ van haar lijf combineert met een ontspannen beweging”, aldus Bedon. “Als inspiratie zijn actiefoto’s gebruikt van sportfotografen. Daarbij kijk je naar de dynamiek van het lichaam, de kracht die het uitstraalt, de balans tijdens de inspanning. De houding van de professionele voetballer op de oorspronkelijke actiefoto was werkelijk prachtig. We hebben die precies kunnen overnemen, vereenvoudigd natuurlijk tot een illustratie. Van belang is dat de voetballer niet zweeft. Zij is in de postzegel verankerd doordat haar handen, paardenstaart en standbeen de middencirkel raken. Deze cirkel in de achtergrond zorgt er ook voor dat er diepte ontstaat. Dat effect is versterkt door schaduwen toe te voegen. In de kleding, maar ook in gezicht, armen en benen. Natuurlijke schaduwen waardoor het lichaam geloofwaardig wordt en je duidelijk merkt waar het licht vandaan komt. In dit geval van boven, want zo is de lichtinval in een stadion.”

Details weglaten

Het toevoegen van schaduwen ging gepaard met het weglaten van overbodige details. “We wilden het zo minimalistisch mogelijk maken”, zegt Van Praet. “De essentie is de dynamiek en beweging. De voetballer heeft een krachtig gezicht, maar verder geen herkenbare trekken om te voorkomen dat je een relatie legt met een bepaalde speler. De kleding is niet voor niets oranje, als verwijzing naar het Nederlands vrouwenelftal. De details die overblijven, moeten natuurlijk wel allemaal kloppen. Als je goed inzoomt, zie je dat de voetbalschoenen noppen hebben. De voetballer draagt typische voetbalkousen met scheenbeschermers en een haarband zoals je die tegenwoordig vaak ziet. Ook bij de keuze van de bal onderaan zijn we niet over één nacht ijs gegaan: het is de voetbal geworden met het iconische uiterlijk met vijfhoeken en zeshoeken. Deze beroemde bal werd voor het eerst op het WK Voetbal van 1970 gebruikt. Toen was de bal wit en zwart, wij hebben het wit door oranje vervangen. Claire en ik hebben de illustraties steeds heen en weer gekeerd tot de houding en detaillering perfect waren. Tot je blij bent en het gevoel hebt: dit is het.”

Geloofwaardig beeld

De sporter op de postzegel is volgens Bedon op en top een professionele voetballer, iemand die na een aanloop de bal schiet, misschien bij een vrije trap of penalty. “Zij straalt kracht uit en is tegelijk ontspannen. De kracht zie je in de bovenbenen, de ontspanning kun je afleiden uit de open handen en de balans die zij zoekt door haar armen te spreiden. Je merkt dat zij precies weet ze doet. Ze heeft het schot al gevisualiseerd, ze gaat schieten en scoren. Haar rechterbeen beweegt naar achteren, wat ook terugkeert in de rimpeling van shirt en short. Het onderbeen en de rechtersvoet zijn half verborgen achter het bovenbeen – precies op de plek vanwaar zij de kracht haalt om het schot te lossen. Het is altijd de uitdaging om met zo weinig mogelijk middelen toch een geloofwaardig beeld te maken. Dit keer werd het ons dankzij de perfecte actiefoto als voorbeeld gemakkelijk gemaakt. De enige echte ingreep was het haar. Het toevoegen van de paardenstaart versterkt de elegantie van de beweging en de balans in de positie van het lichaam.”

Betrokken bij de actie

Opvallend in het ontwerp is dat het standbeen van de voetballer een klein stukje uit het beeldvlak steekt en overloopt naar de witte strook onderaan de postzegel. Hetzelfde geldt voor de bal onderaan en de paardenstaart bovenaan. “Het zijn maar kleine details”, aldus Van Praet, “maar het versterkt de indruk dat de voetballer vlakbij is. Als toeschouwer sta je naast het doel. Je bent betrokken bij de actie, je bent de fan die tijdens een wedstrijd ziet hoe je favoriete voetballer gaat scoren.”

De serie is compleet

De voetbalpostzegels zijn de laatste in de serie **Typisch Nederlands** van dit jaar. Nu is ook goed zichtbaar hoe de verschillende uitgiften op elkaar zijn afgestemd. Van Praet: “Zo keren de kleuren van de Nederlandse vlag in alle 5 de uitgiften terug. In de juiste volgorde: eerst rood, dan wit, dan blauw en tot slot 2 soorten oranje. Binnen de rechthoek van de postzegel hebben we met verschillende vormen gespeeld. Voor de schaatssport zijn kruisende diagonalen gekozen, voor wielrennen rechte lijnen, voor hockey en zeilen driehoeken en bij de laatste – voetbal – staat de sporter midden in de cirkel. Als je alle postzegels naast elkaar legt, zie je duidelijk welke ontwerptaal erachter schuilgaat.”

Over de ontwerpers

Claire Bedon (Parijs, 1993) studeerde journalistiek aan de IICP in Parijs, gevolgd door fotografie, art direction en grafisch ontwerpen aan de École de Condé, eveneens in Parijs. Na haar afstuderen was zij als grafisch ontwerper actief voor uiteenlopende bureaus en opdrachtgevers, tot zij in 2020 aan de slag ging bij Total Design. Daar maakt zij inmiddels deel uit van het International Branding Team. Namens Total Design is zij curator voor LogoArchive, het account op Instagram met de collectie van alle belangrijke Nederlandse logo's.

Edwin van Praet (Breda, 1971) studeerde grafisch en typografisch ontwerpen aan de Akademie voor Kunst en Vormgeving St.Joost in Breda. Na zijn afstuderen werkte hij 7 jaar als grafisch ontwerper voor Tel Design in Den Haag. In 2003 trad hij in dienst bij Total Identity/Total Design, eerst als senior designer en inmiddels als creative director. Van Praet maakt deel uit van het Branding Team bij Total Design. Voor zijn werken heeft hij vele prijzen gewonnen, in zowel nationale als internationale ontwerpcompetities. Eerder ontwierp Van Praet de postzegels **100 jaar luchtvaart** (2019) en de postzegels uit de serie **Typisch Nederlands** over Nederlandse gerechten (2020) en over de woningtypen en

gevels die kenmerkend voor ons land zijn (2021).

Over het bureau

Total Design is niet alleen een naam, het beschrijft ook wat het bureau doet. De naam Total Design staat voor een integrale aanpak, die voor ieder project tot resultaatgerichte, verrassende en iconische oplossingen leidt. Total Design doet dat al sinds 1963, als een uniek creatief collectief. Met jong en ervaren talent uit verschillende disciplines. Strategen werken samen met developers en branding experts met storytellers, in een open playground, om gezamenlijk de doelstellingen van klanten te realiseren.

VERKOOP/ GELDIGHEID

De postzegels **Typisch Nederlands - voetbal** zijn, zolang de voorraad strekt, verkrijgbaar bij het postkantoor in de Bruna-winkels en via de [webshop](#). De postzegels zijn ook telefonisch te bestellen bij de klantenservice van Collect Club op telefoonnummer 088 - 868 99 00. De geldigheidstermijn is onbepaald.

WAARDE

Op deze postzegels staat waarde aanduiding 1, bedoeld voor post tot en met 20 gram met een bestemming binnen Nederland.

TECHNISCHE GEGEVENS

Postzegelformaat	30 x 40 mm
Velformaat	170 x 122 mm
Papier	normaal met fosforopdruk
Gomming	gegomd
Druktechniek	offset
Drukkleuren	cyaan, magenta, geel, zwart en oranje
Oplage	75.000 vellen
Verschijningsvorm	vel van 6 postzegels in 6 dezelfde ontwerpen
Ontwerp	Edwin van Praet en Claire Bedon (Total Design), Amsterdam
Drukkerij	Cartor Security Printers, Meaucé-La Loupe, Frankrijk
Artikelnummer	420762

COPYRIGHT

© 2022 Koninklijke PostNL BV

Voetbal
Dit is onze nationale hobby. We staan graag op het veld of langs de lijn, met mijnen. We maken het verschil met onze jaarkaart, aanvullend voetbal, sterrenspelers en de beste trainers.

Ontwerp: Total Design,
Claire Bedon, Edwin van Praet
Artikelnummer: 420762

